

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Interview Gedeputeerde Mevr. Dwarshuis-van de Beek

Kasbergen, P.; Elk, S. van

Citation

Kasbergen, P., & Elk, S. van. (2004). Interview Gedeputeerde Mevr. Dwarshuis-van de Beek. *Bestuurskundige Berichten*, 19(1), 15-16. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211205>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211205>

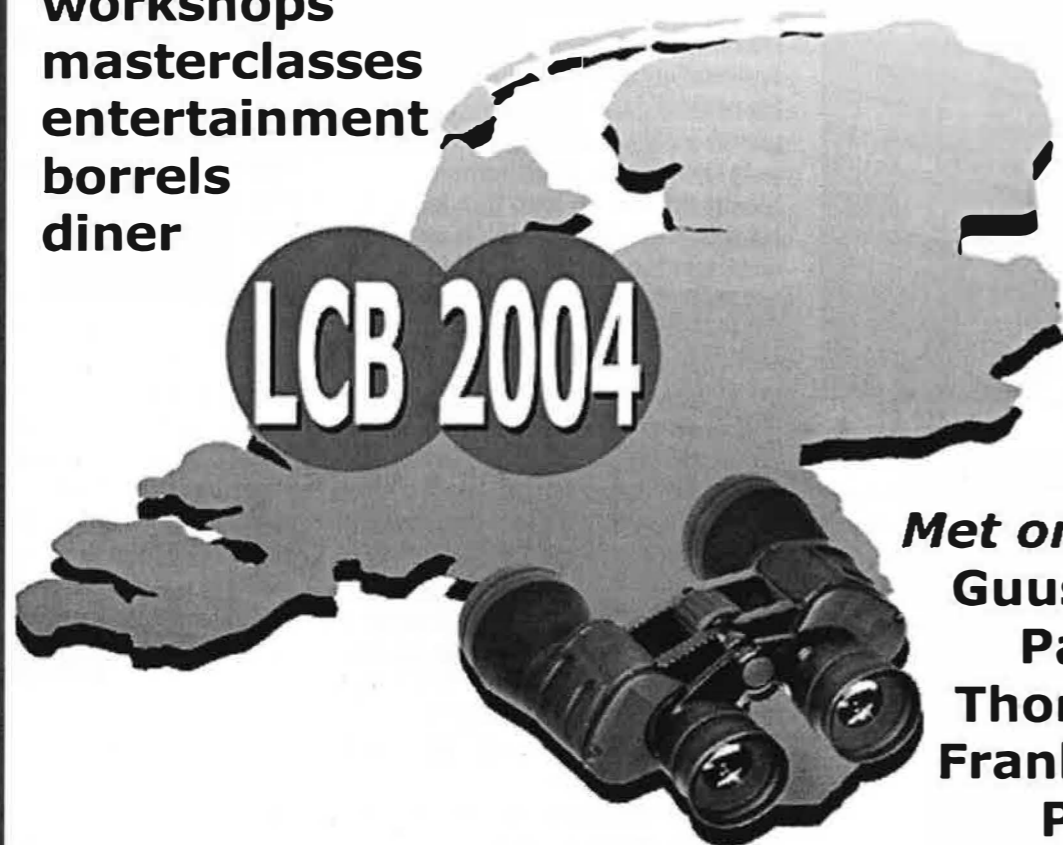
Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Grenzeloos Vernieuwen?

De mogelijkheden en beperkingen voor het Openbaar Bestuur

NH Congrescentrum De Leeuwenhorst
dinsdag 18 en woensdag 19 mei 2004

lezingen
discussies
workshops
masterclasses
entertainment
borrels
diner

Met onder meer:
Guus Berkhout
Paul Frissen
Thom de Graaf
Frank de Grave
Paul 't Hart
Anton Hemerijck
Mark Rutte
Mark van Twist
Lodewijk de Waal
Jan Jaap van der Wal

Voor meer
informatie:

www.lcb.nl

INTERVIEW

Interview Gedeputeerde Mevr. Dwarshuis-van de Beek

De provincie is van de drie bestuurslagen in Nederland enigszins het ondergeschoven kindje. De burger heeft weinig inzicht in wat de provincie doet en getuige de lage opkomst voor de Provinciale Staten verkiezingen is de binding tussen burger en provinciebestuur matig. Reden om een lid van de Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van de provincie, te interviewen. Mevrouw Dwarshuis-van de Beek, sinds maart 2003 Gedeputeerde namens de VVD.

Hoe bent u Gedeputeerde geworden en waarom trekt de provincie u zo?
Op 1 januari 2003 is de nieuwe Provincie-

tische legitimiteit van het provinciebestuur? Doet u nog iets om hier verbetering in aan te brengen?

“De burgers en pers zitten niet zo dicht op je waardoor je juist veel meer de gelegenheid hebt om op de lange termijn te werken.”

wet aangenomen waarmee ook voor de provincies het dualisme van toepassing werd. Dat betekent dat provincies ook van buiten Provinciale Staten, Gedeputeerden mogen voordragen. Dat was bij mij ook het geval, ik ben negen jaar wethouder geweest in Leidschendam-Voorburg en toen ben ik gepolst of ik interesse had in de functie van Gedeputeerde. Ik wilde binnen het openbaar bestuur wel weer eens nieuwe uitdaging aangaan. Ik kon een portefeuille krijgen met daarin Water, Europa, Delta-metropool, Zuidvleugel, groene Hart, Regio en Streekplan Zuid-Holland Oost. Ik vond het gemeentebestuur erg leuk, omdat je dicht bij de burger staat en te maken hebt met elke-dag-problematiek. Het kost moeite als gemeentebestuur lijnen op de lange termijn uit te zetten. Met de provincie is dat net andersom. De burgers en pers zitten niet zo dicht op je waardoor je juist veel meer de gelegenheid hebt om op de lange termijn te werken. Het risico daarvan is dat je zo beleidsmatig aan het denken bent dat je de actuele voeling met de samenleving zou kunnen verliezen.

U bent benoemd door de Provinciale Staten op voordracht van de VVD. De opkomst bij de verkiezingen voor de Provinciale Staten is laag. Hoe ervaart u de democra-

De democratische legitimiteit mag je niet afleiden aan het opkomstpercentage. De legitimiteit blijft natuurlijk recht overeind staan, want iedere burger heeft het recht om te stemmen. Als hij niet gaat stemmen is dat aan hem of haar zelf. We moeten ook niet zenuwachtig worden over dat opkomstpercentage, want het provinciale bestuur staat natuurlijk qua zichtbaarheid ook wat verder van de burger af dan rijk en gemeente. De zichtbaarheid is echter wel zeer nadrukkelijk aanwezig voor bijvoorbeeld het maatschappelijk middenveld, bijvoorbeeld herkenbaarheid van het provinciale bestuur bij de burgers wat minder is, is niet erg, dat is ook niet zozeer ons dagelijkse doel. *Het provinciale bestuur heeft een dualistisch karakter. Hoe ervaart u de dualiteit in het provinciebestuur? Voert de Provinciale Staten zijn controlerende taak goed uit?*

Ik vind dat de taak van de Provinciale Staten er niet makkelijker op is geworden met de nieuwe provinciewet. Met de dualisering moet je veel kennis opdoen om gefundeerde inbreng te geven en dat kost veel tijd. Leden van de Provinciale Staten hebben een parttime functie en dat brengt wel eens spanning met zich mee. Hoewel veel van

hen nog een baan hebben naast hun functie als Statenlid moeten ze veel vergaderen en de provincie in trekken om hun functie goed uit te kunnen voeren. De Gedeputeerden zijn fulltime bezig en hebben een ondersteunend ambtelijk apparaat. Ik vind de functie van de Provinciale Staten van groot belang, maar ik maak me zorgen over de hoeveelheid tijd die het ze kost. De teneur die ik waarneem is dat men zoekende is hoe ze hun tijd in moeten delen.

Hoe ervaart u de relatie tussen gemeente, provincie en het rijk?

In principe is het rijk de toezichthouder van de provincies en de provincies toezichthouder van de gemeentes. Ik ben voorstander van het subsidiariteitsbeginsel, dat de overheid zo dicht mogelijk functioneert bij de burger. De gemeente staat het dichtst bij de burger en de provincie moet er dus voor zorgen dat de gemeente zijn taak zo goed mogelijk kan doen. Er zijn natuurlijk taken die grensoverschrijdend zijn zoals water, ruimtelijke ordening en milieu. Dus de provincie heeft een toegevoegde waarde voor enerzijds de grensoverschrijdende taken van gemeentes en daarnaast de controlerende taak, in die volgorde. Je moet gemeentes grotendeels vrij laten om eigen beleid te maken en dat ook uit te voeren. Er zitten tussen de 86 gemeentes van de provincie Zuid-Holland een aantal hele goede, een grote middenmoot en een aantal hele slechte. De provincie kan de gemeentes monitoren door middel van een instrument wat we bestuurskrachtmeting noemen. Ook kan de provincie bij de gemeente ingrijpen door middel van het preventieve financiële toezicht.

U bent negen jaar wethouder geweest. Kunt u een vergelijking geven tussen de provincie en gemeente wat betreft wijze van besturen, professionaliteit etc?

Ik heb het eerder dit interview al gezegd. Gemeentes zijn geneigd om heel praktisch en korte termijn gericht bezig te zijn omdat ze direct worden afgerekend door de burgers en media. Het risico daarvan is dat gemeentes niet echt meer toekomen aan lange termijn visie. In het provinciebestuur wordt echter heel veel beleid gemaakt en komt de uitvoering wel eens op het tweede plan. We hebben met dit college besloten dan ook om niet veel nieuw beleid te gaan maken, maar uit te gaan voeren wat er op de plank ligt aan beleid.

De trend in bestuurlijk Nederland is tegenwoordig afrekenen op resultaten. Hoe gaat de provincie hiermee om? We hebben een collegewerkprogramma

gemaakt, getiteld 'Vier jaar doen'. Juist dit college heeft in het kader van het eerder genoemde uitvoeren in plaats van nieuw beleid maken per beleidsterrein heel concrete doelen geformuleerd. Per jaar hebben we doelen gesteld en de Provinciale Staten kunnen ons dan ook hierop zowel individueel als collectief ter verantwoording roepen.

Wat merkt u van de regelgeving afkomstig van de EU in de praktijk van het besturen van de provincie?

Op een aantal beleidsterreinen lopen we er dagelijks tegenaan. Het Europese landbouwbeleid bijvoorbeeld. We hebben vorige week met het college een Europa-proof maatregel goedgekeurd. Dat betekent dat in beginsel alle provinciale subsidies getoetst moeten worden aan de Europese regelgeving op gebied van staatssteun. De invloed van Europese wet- en regelgeving dringt onvoldoende door tot de burgers, maar wij hebben er elke dag mee te maken.

De invloed van 'Brussel' op heel veel wetten en regels in ons land, moet veel bekender worden. Dan begrijpt iedereen ook dat stemmen bij Europese verkiezingen echt belangrijk is! □

Peter Kasbergen & Simone van Elk

Erratum

Per abuis zijn bij het artikel "Even voorstellen: de opleidingscommissie" in het eerste nummer van de Bestuurskundige Berichten contactgegevens van de opleidingscommissie niet vermeld. Hierbij wil de redactie alsnog deze gegevens vermelden:

Daan Groot; Boerhaavelaan 30, 071-5175153 daangroot@yahoo.com
Hendriekje van der Meer; Bronkhorststraat 23a, 06-46176650 h.van.der.meer.2@umail.leidenuniv.nl
Wouter Zantinge; Prins Frederikstraat 21a, 0641493472 zantinge@hotmail.com

Ervaring van B.I.L.- lid in het Openbaar Bestuur: Jolanda van Brunschot

Jolanda van Brunschot is tweedejaars studente major Bestuurskunde en minor Psychologie. Jolanda van Brunschot heeft een bijbaan bij de gemeente Capelle aan den IJssel. In het kader van het thema van de tweede BB "Het nut van rijk, provincie en gemeente" hebben wij haar gevraagd voor een interview. Nadat we ons geïnstalleerd hebben in de kantine van het FSW met thee en koffie kunnen we beginnen.

Vanaf mei 2003 is Jolanda van Brunschot werkzaam bij de gemeente Capelle aan den IJssel. Ze werkt op de afdeling Welzijn en Educatie. Op de afdeling werken veertig mensen, die onderverdeeld zijn in units. De functie van Jolanda is momenteel administratief medewerkster van de unit Ondersteuning. U vraagt zich dan wellicht af, ondersteuning waarvan? De unit Veiligheid, tevens van de afdeling Welzijn en Educatie, is bezig met een driejarig project (2002-2005), genaamd Project Support. Het project is gericht op het voorkomen dat jongeren (zouden kunnen) afglijden in

bezig dan haar nieuwe projectleider, en ze heeft hem wegwijs gemaakt met de inhoud. Daardoor heeft ze zich er intensief in verdiept. "Dit heeft er waarschijnlijk toe geleid dat ik de promotie heb gekregen; hij zag dat ik er veel vanaf wist." Haar werkweek gaat vanaf 1 maart naar achttien uur per week. Jolanda gaat dan zorgen voor het implementeren van deelprojecten. Als voorbeeld noemt zij het 'theaterproject'. Samen met de producent zal zij dan gaan uitzoeken hoe dit moet worden opgezet en hoeveel geld er beschikbaar is voor het project. Haar taak is het toezien dat het deelproject ook

"Anderen besteden veel tijd aan hun studentenvereniging, ik aan mijn werk."

daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht. Haar motivatie om bij een gemeente te gaan werken heeft twee kanten. Ten eerste heeft Jolanda een verkorte HBO opleiding Toerisme achter de rug, waardoor ze twee jaar van haar studiefinanciering heeft 'opgemaakt'. Ze moet dus de overige twee jaar van haar studie Bestuurskunde zelf betalen en zocht een goedbetaalde bijbaan. Ten tweede is zij bij de gemeente gaan werken omdat ze graag een bijbaan gerelateerd aan Bestuurskunde wilde hebben. Zo kan ze ervaring opbouwen en tevens bekijken hoe het is om bij de overheid te werken. Vanuit haar motivatie om bij de gemeente Capelle aan den IJssel te gaan werken, is het wellicht een interessante vraag in hoeverre Jolanda er profijt van heeft dat ze Bestuurskunde studeert. Gebruikt zij de kennis die zij heeft leert bij haar studie? "Wat ik tot nog toe bij Bestuurskunde heb geleerd, heb ik nog niet zoveel aan in mijn werk. Een vak als Organisatie en Management is voor

daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht. Haar motivatie om bij een gemeente te gaan werken heeft twee kanten. Ten eerste heeft Jolanda een verkorte HBO opleiding Toerisme achter de rug, waardoor ze twee jaar van haar studiefinanciering heeft 'opgemaakt'. Ze moet dus de overige twee jaar van haar studie Bestuurskunde zelf betalen en zocht een goedbetaalde bijbaan. Ten tweede is zij bij de gemeente gaan werken omdat ze graag een bijbaan gerelateerd aan Bestuurskunde wilde hebben. Zo kan ze ervaring opbouwen en tevens bekijken hoe het is om bij de overheid te werken. Vanuit haar motivatie om bij de gemeente Capelle aan den IJssel te gaan werken, is het wellicht een interessante vraag in hoeverre Jolanda er profijt van heeft dat ze Bestuurskunde studeert. Gebruikt zij de kennis die zij heeft leert bij haar studie? "Wat ik tot nog toe bij Bestuurskunde heb geleerd, heb ik nog niet zoveel aan in mijn werk. Een vak als Organisatie en Management is voor

mijn werk niet van belang." Wel denkt Jolanda dat ze door Bestuurskunde een goed beeld heeft gekregen van hoe een gemeente in elkaar zit, door bijvoorbeeld het vak Bestuurskunde I. Ze ziet die kennis wellicht niet direct toegepast in haar werk terug, maar het is wel handig om te weten bij haar werk. De theorie die zij leert bij Bestuurskunde is nog niet belangrijk in haar werk, maar misschien wel in haar nieuwe functie als project-assistent, aangezien ze dan beleid daadwerkelijk gaat uitvoeren. Wel komt Jolanda dingen tegen die Van Noort bij O&M I in zijn colleges heeft gebruikt als voorbeeld. Getrouwd zijn met de organisatie is er een. De staf van de unit Ondersteuning bestaat uit nog vier andere personen, die daar al dertig jaar werkzaam zijn. "Ze zijn helemaal vergroeid met hun afdeling. Dat merk je aan de kennis die ze hebben opgebouwd; ze weten veel en die kennis gebruiken ze ook. Zij hebben veel macht naar anderen toe. Volgens mij kunnen ze zichzelf niet zonder de organisatie voorstellen."

Jolanda werkt momenteel zestien uur per week bij de gemeente Capelle aan den IJssel, binnenkort achttien uur als haar promotie ingaat. Volgens Jolanda is dit wel te combineren met de studie. Ze zegt: "Anderen besteden veel tijd aan hun studentenvereniging, ik aan mijn werk." Plannen is noodzakelijk, aangezien ze ook nog een sociale leven heeft en ongeveer twee keer per week sport. "Soms kan het echt heel krap zijn en mijn studie kan er dan onder leiden. Maar met tentamens kan ik heel makkelijk vrij vragen, daar doen ze absoluut niet moeilijk over. Dan haal ik de geleden schade weer in!" Jolanda vindt het erg aantrekkelijk bij een gemeente te werken. Haar bijbaan heeft als pluspunten dat ze makkelijk vrij kan vragen, veel vrije dagen heeft (42) en eventueel vrije dagen kan bijkopen. Ook mag ze zelf haar tijd indelen en ben je vrij onafhankelijk, als ze haar werk maar op tijd af heeft. "De ideale studentenbaan," volgens Jolanda. □

Elvira Visser